

ΕΣΠΑ 2021-2027

Πρόγραμμα «Περιβάλλον και Κλιματική Αλλαγή»
4^η Συνεδρίαση Επιτροπής Παρακολούθησης

ΣΧΕΔΙΟ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας
και Οικονομικών

Γενική Γραμματεία Διαχείρισης
Τομεακών Προγραμμάτων
ΕΤΠΑ, ΤΣ και ΕΚΤ

Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Διαδικασία κατάρτισης και έγκρισης Σχεδίου Αξιολόγησης του Προγράμματος «Περιβάλλον και Κλιματική Αλλαγή»

- Έγκριση Προγράμματος «Περιβάλλον και Κλιματική Αλλαγή» στις 26/8/2022
- Οδηγίες ΕΥΣΣΑΕ για την εκπόνηση Σχεδίων Αξιολόγησης Προγραμμάτων ΕΣΠΑ 2021-2027 στις 5/5/2023
- Σύνταξη 1^{ης} έκδοσης Σχεδίου Αξιολόγησης - Ιούνιος 2023
- Διαβούλευση με τα Μέλη της ΕπΠα με Γραπτή Διαδικασία από 20 Ιουνίου έως 12 Ιουλίου 2023
- Ενσωμάτωση παρατηρήσεων ΕπΠα - Οριστικοποίηση Σχεδίου Αξιολόγησης
- Έγκριση του Σχεδίου Αξιολόγησης στις 27/07/2023
- Δημοσιοποίηση εγκεκριμένου Σχεδίου Αξιολόγησης στην SFC, Ιστοσελίδα Προγράμματος και ΕΥΣΣΑΕ
- Έγκριση 1^{ης} Αναθεώρησης Προγράμματος στις 29/5/2024
- 1^η Αναθεώρηση Σχεδίου Αξιολόγησης κατά την 3^η ΕπΠα του ΠΕΚΑ (Δεκέμβριος 2024).

Βασικά στοιχεία 1^{ης} τροποποίησης Σχεδίου Αξιολόγησης Προγράμματος

Περιλαμβάνει εννέα (9) αξιολογήσεις :

- Μία (1) αξιολόγηση είναι διαμορφωτική και αφορά σε ανασκόπηση των παρεμβάσεων του Τομέα Περιβάλλοντος του ΕΠ ΥΜΕΠΕΡΑΑ 2014-2020 και του Τομέα Ενέργειας του ΕΠ-ΑΝΕΚ 2014-2020 και των συνεπειών τους στο σχεδιασμό και οργάνωση των προτεραιοτήτων του ΠΕΚΑ 2021-2027
- Δύο (2) αξιολογήσεις αφορούν σε ανασκόπηση της εφαρμογής του Προγράμματος και αποτελούν κανονιστικές υποχρεώσεις (δυνάμει των Άρθρων 18, 43 και 45 του Καν. 2021/1060)
- Μία (1) αξιολόγηση για τις επιπτώσεις του Προγράμματος αποτελεί κανονιστική υποχρέωση βάσει του Άρθρου 44 παρ. 2 του Καν. 2021/1060
- Δύο (2) αξιολογήσεις σημαντικών θεματικών παρεμβάσεων του ΠΕΚΑ 2021-2027:
 - Ολοκληρωμένη Διαχείριση Αποβλήτων και Εφαρμογή των πιλοτικών προγραμμάτων Ολιστικής Διαχείρισης Υδάτων και Αστικών Λυμάτων
 - Έργα Στρατηγικής Σημασίας (πλην των ανωτέρω)
- Τρεις (3) αξιολογήσεις της Στρατηγικής Επικοινωνίας του Προγράμματος (αρχική, ενδιάμεση και τελική)

Προγραμματισμός αξιολογήσεων

α/α	Σχεδιαζόμενη Αξιολόγηση	Προγραμματιζόμενη ολοκλήρωση Αξιολόγησης
1	Αξιολόγηση της αναγνωρισιμότητας των θεματικών τομέων που χρηματοδοτεί το Πρόγραμμα "Περιβάλλον και Κλιματική Αλλαγή" 2021-2027 για τη διαμόρφωση της Στρατηγικής Επικοινωνίας – Εξωτερικός αξιολογητής	4ο Τρίμηνο 2023
2	Αξιολόγηση παρεμβάσεων του Τομέα Περιβάλλοντος του ΕΠ ΥΜΕΠΕΡΑΑ 2014-2020 και του Τομέα Ενέργειας του ΕΠ-ΑΝΕΚ 2014-2020 για την επικαιροποίηση του σχεδιασμού του Προγράμματος "Περιβάλλον και Κλιματική Αλλαγή" - Εξωτερικός αξιολογητής	1ο Τρίμηνο 2025
3	Ενδιάμεση Αξιολόγηση του Προγράμματος "Περιβάλλον και Κλιματική Αλλαγή" 2021-2027 (Αξιολόγηση Εφαρμογής) για την οριστική διάθεση του ποσού ευελιξίας - Άρθρο 18 του Καν. ΕΕ 2021/1060) – In house	1ο Τρίμηνο 2025
4	Ενδιάμεση Αξιολόγηση της Στρατηγικής Επικοινωνίας του Προγράμματος "Περιβάλλον και Κλιματική Αλλαγή" 2021-2027 - Εξωτερικός αξιολογητής	4ο Τρίμηνο 2026

Προγραμματισμός αξιολογήσεων

α/α	Σχεδιαζόμενη Αξιολόγηση	Προγραμματιζόμενη ημ/νία ολοκλήρωσης Αξιολόγησης
5	Αξιολόγηση των παρεμβάσεων που υλοποιούνται στο πλαίσιο της Προτεραιότητας 4 "Ολοκληρωμένη Διαχείριση Αποβλήτων - Μετάβαση στην Κυκλική Οικονομία και της εφαρμογής των πιλοτικών Προγραμμάτων Ολιστικής Διαχείρισης Υδάτων και Αστικών Λυμάτων στο πλαίσιο της Προτεραιότητας 5 του Προγράμματος "Περιβάλλον και Κλιματική Αλλαγή" 2021-2027 - Εξωτερικός αξιολογητής	4ο Τρίμηνο 2027
6	Αξιολόγηση Έργων Στρατηγικής Σημασίας του Προγράμματος "Περιβάλλον και Κλιματική Αλλαγή" 2021-2027 - Εξωτερικός αξιολογητής	4ο Τρίμηνο 2027
7	Τελική Αξιολόγηση της εφαρμογής της Στρατηγικής Επικοινωνίας του Προγράμματος "Περιβάλλον και Κλιματική Αλλαγή" 2021-2027 - Εξωτερικός αξιολογητής	4ο Τρίμηνο 2028
8	Αξιολόγηση των επιπτώσεων του Προγράμματος "Περιβάλλον και Κλιματική Αλλαγή" 2021-2027 - Εξωτερικός αξιολογητής	4ο Τρίμηνο 2028
9	Εκ των υστέρων Αξιολόγηση (ex-post evaluation) του Προγράμματος "Περιβάλλον και Κλιματική Αλλαγή" 2021-2027 - Εξωτερικός αξιολογητής	2ο Τρίμηνο 2029

Ενδιάμεση Επανεξέταση Προγράμματος (Mid Term Review)

Εκπονήθηκε από την ΕΥΔ σύμφωνα με Άρθρο 18 Κανονισμού 1060/2021 και υποβλήθηκε στις 31.03.2025 μαζί με 2^η αναθεώρηση ΠΕΚΑ (έκδοση 3.0)

Στοιχεία που ελήφθησαν υπόψη

- Ειδικές Συστάσεις Ευρωπαϊκού Εξαμήνου για τη χώρα & Προκλήσεις
- Πρόοδος υλοποίησης Εθνικού Σχεδίου για την Ενέργεια και το Κλίμα (ΕΣΕΚ)
- Πρόοδος υλοποίησης προγράμματος έως 31-12-2024.
- Κοινωνικοοικονομική κατάσταση σε σχέση με το διεθνές πλαίσιο.
- Πρόοδος στην εφαρμογή του Ευρωπαϊκού Πυλών Κοινωνικών Δικαιωμάτων
- Κρίσιμες προτεραιότητες προγράμματος σε σχέση με την ανακατανομή του ποσού ευελιξίας
- Επίτευξη ή μη οροσήμων κατά την υλοποίηση του προγράμματος
- Διενεργηθείσες αξιολογήσεις συναφών προγραμμάτων ΠΠ 2014-2020

Ενδιάμεση Επαναξέταση Προγράμματος (Mid Term Review)

Κύριες Συστάσεις Ευρωπαϊκού Εξαμήνου

- Προγράμματα ενεργειακής απόδοσης κυρίως μέσω επιχορηγήσεων, περιορισμένη χρήση χρηματοδοτικών μέσων - Ανάγκη έντασης προσπάθειών στον οικιστικό τομέα
- Αναμένεται επίτευξη στόχων για τη μείωση εκπομπών θερμοκηπίου για 2030
- Προκλήσεις σχετικά με τη δυναμικότητα δικτύου για την κάλυψη ζήτησης ηλεκτρικής ενέργειας - Ανάγκη Επενδύσεων σε συστήματα μεταφοράς και αποθήκευσης ενέργειας.
- Η προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή αποτελεί επιτακτική ανάγκη για την χώρα - Ευαλωτότητα απέναντι σε πυρκαγιές και κλιματικούς κινδύνους που σχετίζονται με το νερό
- Ανησυχητικά υψηλά επίπεδα ατμοσφαιρικής ρύπανσης, άνω του μ.ο. της ΕΕ

Ενδιάμεση Επαναξέταση Προγράμματος (Mid Term Review)

Κύριες Συστάσεις Ευρωπαϊκού Εξαμήνου (2)

- Σημαντικές προκλήσεις κατά τη μετάβαση προς τη κυκλική οικονομία λόγω διαρθρωτικών προβλημάτων στη διαχείριση αποβλήτων - Απαιτούνται ισχυρά μέτρα για οικονομική αποδοτικότητα και ορθή λειτουργία στον τομέα των αποβλήτων.
- Απαιτούνται βελτιώσεις ως προς το νομοθετικό πλαίσιο για τη προστασία των περιοχών Natura 2000 - Δεν έχουν διατεθεί επαρκείς πόροι για την βιοποικιλότητα και την προστασία των οικοσυστημάτων
- Ανάγκη επέκτασης βιώσιμων μεταφορών για την επιτάχυνση της απανθρακοποίησης, της πράσινης μετάβασης και της μείωσης της ατμοσφαιρικής ρύπανσης.

Ενδιάμεση Επαναξέταση Προγράμματος (Mid Term Review)

Συνθήκες που διαμορφώθηκαν μετά την έγκριση του Προγράμματος

- Σημαντικές καθυστερήσεις κατά την ενεργοποίηση δράσεων στους τομείς ενέργειας, αποβλήτων, βιοποικιλότητας, αστικής μικροκινητικότητας κ.α.
 - Αλλαγές προγραμματισμού ή / και σχεδιασμού θεματικών υπουργείων
 - Ανωριμότητα δράσεων
- Ανάγκη ενεργοποίησης πρόσθετων πόρων για δράσεις που προήλθαν από το ΕΠ-ΥΜΕΠΕΡΑΑ προς ολοκλήρωση (τμηματοποιημένες, μεταφερόμενες)
- Ανελαστικές υποχρεώσεις ολοκλήρωσης εμβληματικών έργων (π.χ. ολιστικά προγράμματα διαχείριση υδάτων)
- Ανάγκη ανακατεύθυνσης περισσότερων πόρων σε ειδικούς τομείς π.χ. αντιπλημμυρικά έργα

Συμπληρωματική Ενδιάμεση Επανεξέταση Προγράμματος

- Σε συνέχεια της δημοσίευσης του Κανονισμού (ΕΕ) 2025/1914 σχετικά με ειδικά μέτρα για την αντιμετώπιση στρατηγικών προκλήσεων στο πλαίσιο της ενδιάμεσης επανεξέτασης των Προγραμμάτων της Πολιτικής Συνοχής ενεργοποιείται συμπληρωματική διαδικασία ενδιάμεσης επανεξέτασης, υπό το πρίσμα των νέων πυλώνων πολιτικής της ΕΕ και των συμπερασμάτων του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου του Ιουνίου 2025
- Η συμπληρωματική ενδιάμεση επανεξέταση θα διενεργηθεί και υποβληθεί έως 31/12/2025 προς αιτιολόγηση των μεταβολών και της νέας πρότασης 2^{ης} αναθεώρησης του Προγράμματος ΠΕΚΑ (έκδοση 3.1), με σκοπό την εισαγωγή των νέων ειδικών στόχων της Πολιτικής Συνοχής 2021-2027, μεταξύ άλλων.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας
και Οικονομικών

Γενική Γραμματεία Διαχείρισης
Τομεακών Προγραμμάτων
ΕΤΠΑ, ΤΣ και ΕΚΤ

Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

